

ARQUITECTURA BARROCA S.XVII

FACHADA DA BASÍLICA DE SAN PEDRO DO VATICANO. CARLO MADERNO.

Concepto

Definición segundo CIUG (PAU 2026)

Estilo

Conxunto de características formais que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor ou movemento.

Columna

Elemento vertical de soporte, xeralmente cilíndrico, composto por base, fuste e capitel. Pode ser de orde clásica (dórica, xónica, corintia) ou variantes posteriores.

Pilastra

Elemento arquitectónico vertical, adosado ao muro, de forma similar á columna pero sen función estrutural. Pode incorporar capitel e basa decorativos.

Cúpula

Elemento arquitectónico de cuberta con forma semiesférica que se apoia sobre unha base circular ou poligonal. Simboliza o ceo e adoita situarse en espazos centrais ou sacros.

PRAZA DO VATICANO. BERNINI

SAN CARLOS DAS CATRO FONTES. BORROMINI

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

ESTILO, ICONOGRAFÍA (CRISTÍÁ)

ESTILO, COLUMNAS, CORNIXA

Concepto	Definición oficial e académica- Praza do Vaticano
Estilo	Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento. Inclúe elementos como o tratamento da forma, o uso da cor, a composición, os materiais e a intención estética.
Iconografía (cristiá)	Estudo dos temas, símbolos e figuras representadas na arte relixiosa cristiá. Inclúe a representación de Cristo, a Virxe, os santos, os anxos, os episodios bíblicos e os atributos que permiten identificalos. A iconografía cristiá transmite contido teolóxico, moral e espiritual a través da imaxe.

Concepto	Definición segundo CIUG (PAU 2026) San Carlos das Catro Fontes.
Estilo	Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.
Columna	Elemento arquitectónico vertical de soporte, xeralmente cilíndrico, composto por base, fuste e capitel. Pode pertencer a unha orde clásica (dórica, xónica, corintia) ou a variantes posteriores.
Cornixa	Parte superior dun entaboamento ou dunha fachada, que sobresaí e pode estar decorada con molduras. Ten función estética e de protección, marcando o remate visual da estrutura.

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

LE VAU E MANSART. PALACIO DE VERSALLES, PARÍS (FRANCIA)

LE NÔTRE. XARDÍNS DE VERSALLES, PARÍS (FRANCIA)

Concepto

Definición segundo CIUG (PAU 2026) Xardíns e Palacio de Versailles

Estilo

Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

LE VAU. PALACIO VICONTE (FRANCIA)

ESTILO

MANSART. HOSPITAL DOS INVÁLIDOS, PARÍS (FRANCIA)

ESTILO

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

JUAN GÓMEZ DE MORA. PRAZA MAIOR DE MADRID

ESTILO

JOSÉ BENITO CHURRIGUERA. RETABLO DE SAN ESTEBAN

ESTILO, COLUMNA SALOMÓNICA

PEDRO DE RIBERA. HOSPICIO SAN FERNANDO. MADRID

ESTILO

Concepto
Columna salomónica

Definición segundo CIUG (PAU 2026)

Tipo de columna con fuste helicoidal ou en espiral, que transmite sensación de movemento e dinamismo. É característica do estilo barroco e adoita estar decorada con motivos vexetais ou

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

Concepto

religiosos.

Definición segundo CIUG (PAU 2026)

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

DOMINGO DE ANDRADE. TORRE DO RELOXIO. CATEDRAL DE SANTIAGO SIMÓN RODRÍGUEZ. FACHADA SANTA CLARA. SANTIAGO

ESTILO

ESTILO (BARROCO COMPOSTELANO)

FERNANDO DE CASAS E NOVOA. FACHADA DO OBRADOIRO. CATEDRAL DE SANTIAGO

ESTILO (BARROCO COMPOSTELANO)

**Concepto
Estilo**

Definición segundo CIUG (PAU 2026)
Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

Concepto

Definición segundo CIUG (PAU 2026)

grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.

Estilo barroco compostelano

Variante do barroco español desenvolvida en Galicia durante os séculos XVII e XVIII, caracterizada pola exuberancia decorativa, o dinamismo das formas, o uso de columnas salomónicas, frontóns partidos, efectos de claroscuro e unha forte carga simbólica relixiosa. Destaca na fachada do Obradoiro da Catedral de Santiago (Fernando de Casas Novoa).

ESCULTURA BARROCA S.XVII

BERNINI. A TRANSVERBERACIÓN DE SANTA TERESA

ESTILO, ICONOGRAFÍA CRISTÍ

BERNINI. APOLO E DAFNE

ESTILO, ICONOGRAFÍA MITOLÓXICA

Concepto

Definición segundo CIUG (PAU 2026)

Estilo

Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.

Iconografía cristiá

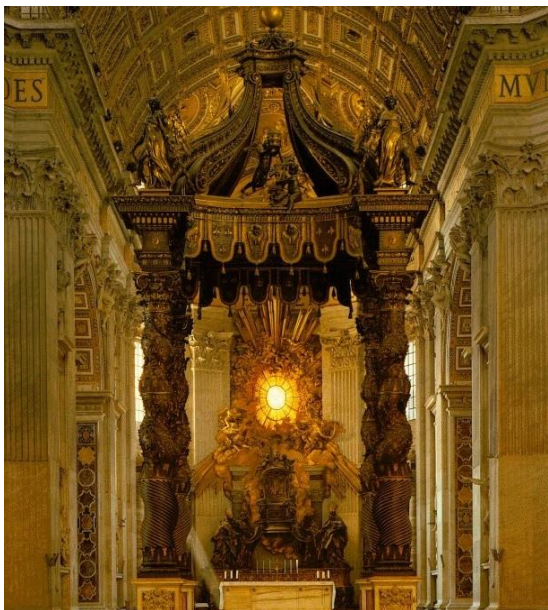
Estudo dos temas, símbolos e figuras representadas na arte relixiosa cristiá, como a Virxe, Cristo, santos, anxos, martirios ou episodios bíblicos, interpretados segundo tradicións teolóxicas e visuais.

Iconografía mitolóxica

Estudo dos temas, personaxes e símbolos da mitoloxía clásica (grega e romana) representados na arte, como deuses, heroes, monstros ou escenas míticas, interpretados segundo fontes literarias e tradicións visuais.

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

BERNINI. BALDAQUINO DE SAN PEDRO DO VATICANO

ESTILO, COLUMNA SALOMÓNICA

ALGARDI. TUMBA DO PAPA LEÓN XI. ROMA

ESTILO

Concepto

Definición segundo CIUG (PAU 2026)

Estilo

Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.

Columna salomónica

Tipo de columna con fuste helicoidal ou en espiral, que transmite sensación de movemento e dinamismo. É característica do estilo barroco e adoita estar decorada con motivos vexetais ou relixiosos.

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

GREGORIO FERNÁNDEZ. A PIEDADE

ESTILO, ICONOGRAFÍA CRISTIÁ

ALONSO CANO. INMACULADA

ESTILO, ICONOGRAFÍA CRISTIÁ

PEDRO DE MENA. INMACULADA PENITENTE

ESTILO, ICONOGRAFÍA CRISTIÁ

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

LUISA ROLDÁN. O ARCANXO SAN MIGUEL

LUISA ROLDÁN. SAN XOAQUÍN, SANTA ANA, A VIRXE E O NENO

ESTILO, ICONOGRAFÍA CRISTIÁ

Concepto

Definición segundo CIUG (PAU 2026)

Estilo

Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.

Iconografía cristiá

Estudo dos temas, símbolos e figuras representadas na arte relixiosa cristiá, como a Virxe, Cristo, santos, anxos, martirios ou episodios bíblicos, interpretados segundo tradicións teolóxicas e visuais.

PINTURA BARROCA S.XVII

CARAVAGGIO. A VOCACIÓN DE SAN MATEO. ITALIA

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

ESTILO, ICONOGRAFÍA CRISTIÁ, CLAROSCURO

Concepto	Definición segundo CIUG (PAU 2026)
Estilo	Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.
Iconografía cristiá	Estudo dos temas, símbolos e figuras representadas na arte relixiosa cristiá, como a Virxe, Cristo, santos, anxos, martirios ou episodios bíblicos, interpretados segundo tradicións teolóxicas e visuais.
Claroscuro	Técnica pictórica que utiliza contrastes intensos entre luces e sombras para crear volume, profundidade e dramatismo. É característica do estilo barroco, especialmente en artistas como Caravaggio ou Ribera.

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

ANNIBALE CARRACI. O TRIUNFO DE BACO E ARIADNA. PALACIO FARNESIO. ROMA

ESTILO, ICONOGRAFÍA MITOLÓXICA

GIAN BATTISTA GAULLI. O TRIUNFO DO NOME DE XESÚS. ROMA

ESTILO, ICONOGRAFÍA CRISTIÁ

Concepto

Definición segundo CIUG (PAU 2026)

Estilo

Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.

Iconografía cristiá

Estudo dos temas, símbolos e figuras representadas na arte relixiosa cristiá, como a Virxe, Cristo, santos, anxos, martirios ou episodios bíblicos, interpretados segundo tradicións teolóxicas e

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

Concepto	Definición segundo CIUG (PAU 2026)
Iconografía mitolóxica	visuais. Estudo dos temas, personaxes e símbolos da mitoloxía clásica (grega e romana) representados na arte, como deuses, heroes, monstros ou escenas míticas, interpretados segundo fontes literarias e tradicións visuais.

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

ARTEMISIA GENTILESCHI. JUDITH E HOLOFERNES. ITALIA

ESTILO, ICONOGRAFÍA CRISTIÁ, CLAROSCURO

RUBENS. RAPTO DAS FILLAS DE LEUCIPO. FLANDES

RUBENS. AS TRES GRACIAS. FLANDES

ESTILO, ICONOGRAFÍA MITOLÓXICA

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

Concepto	Definición segundo CIUG (PAU 2026)
Estilo	Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.
Iconografía cristiá	Estudo dos temas, símbolos e figuras representadas na arte relixiosa cristiá, como a Virxe, Cristo, santos, anxos, martirios ou episodios bíblicos, interpretados segundo tradicións teolóxicas e visuais.
Claroscuro	Técnica pictórica que utiliza contrastes intensos entre luces e sombras para crear volume, profundidade e dramatismo. É característica do estilo barroco, especialmente en artistas como Caravaggio ou Ribera.
Iconografía mitolóxica	Estudo dos temas, personaxes e símbolos da mitoloxía clásica (grega e romana) representados na arte, como deuses, heroes, monstros ou escenas míticas, interpretados segundo fontes literarias e tradicións visuais.

REMBRANDT. RONDA DE NOCHE. PINTURA BARROCA HOLANDESA

ESTILO, CLAROSCURO

Concepto	Definición segundo CIUG (PAU 2026)
Estilo	Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.
Claroscuro	Técnica pictórica que utiliza contrastes intensos entre luces e sombras para crear volume, profundidade e dramatismo. É característica do estilo barroco, especialmente en artistas como Caravaggio ou Ribera.

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

VERMEER. A LEITEIRA. PINTURA BARROCA HOLANDESA

ESTILO, CADRO DE XÉNERO

Concepto	Definición segundo CIUG (PAU 2026)
Estilo	Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.
Cadro de xénero	Representación pictórica de escenas cotiás, domésticas ou populares, sen intención relixiosa, mitolóxica ou histórica. Reflicte costumes, actividades e ambientes da vida diaria, especialmente no barroco holandés e no costumbrismo español.

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

XOSÉ DE RIBERA. O MARTIRIO DE SAN FELIPE. PINTURA BARROCA ESPAÑOLA

ESTILO, ICONOGRAFÍA CRISTIÁ, CLAROSCURO

Definición segundo CIUG (PAU 2026)

Concepto	
Estilo	Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.
Iconografía cristiá	Estudo dos temas, símbolos e figuras representadas na arte relixiosa cristiá, como a Virxe, Cristo, santos, anxos, martirios ou episodios bíblicos, interpretados segundo tradicións teolóxicas e visuais.
Claroscuro	Técnica pictórica que utiliza contrastes intensos entre luces e sombras para crear volume, profundidade e dramatismo. É característica do estilo barroco, especialmente en artistas como Caravaggio ou Ribera.

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

ZURBARÁN. BODEGÓN CON CACHARROS

ESTILO, BODEGÓN/NATUREZA MORTA, CLAROSCURO

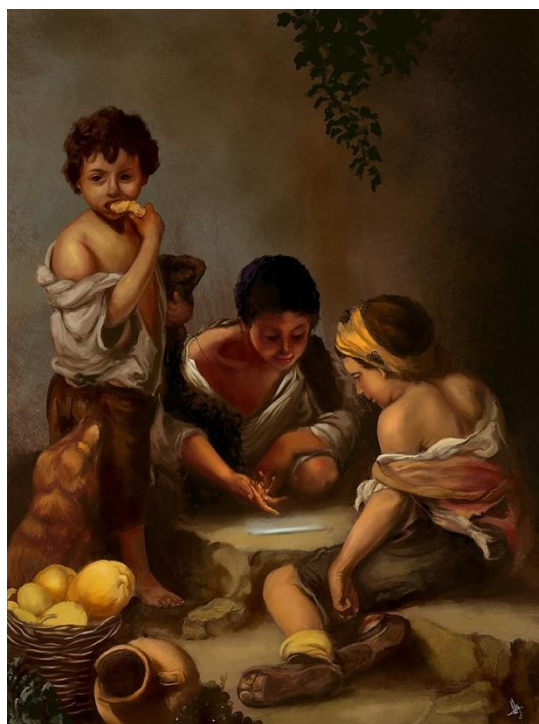
Concepto	Definición segundo CIUG (PAU 2026)
Estilo	Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.
Bodegón / Natureza morta	Xénero pictórico que representa obxectos inanimados —como froitas, flores, utensilios ou animais mortos— dispostos con intención estética. Reflicte o gusto polo detalle, a composición e, ás veces, simbolismo moral ou relixioso.
Claroscuro	Técnica pictórica que utiliza contrastes intensos entre luces e sombras para crear volume, profundidade e dramatismo. É característica do estilo barroco, especialmente en artistas como Caravaggio ou Ribera.

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

BARTOLOMÉ ESTEBAN MURILLO. A INMACULADA E NENOS XOGANDO

ESTILO, ICONOGRAFÍA CRISTIÁ

ESTILO, CADRO DE XÉNERO, CLAROSCURO

VELÁZQUEZ. O AGUADOR DE SEVILLA E VELLA FREINDO OVOS

ESTILO, CADRO DE XÉNERO, CLAROSCURO

Definición segundo CIUG (PAU 2026)

Concepto

Estilo

Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.

Iconografía cristiá

Estudo dos temas, símbolos e figuras representadas na arte relixiosa cristiá, como a Virxe, Cristo, santos, anxos, martirios ou episodios bíblicos, interpretados segundo tradicións teolóxicas e visuais.

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

Concepto	Definición segundo CIUG (PAU 2026)
Cadro de xénero	Representación pictórica de escenas cotiás, domésticas ou populares, sen intención relixiosa, mitolóxica ou histórica. Reflicte costumes, actividades e ambientes da vida diaria, especialmente no barroco holandés e no costumbrismo español.
Claroscuro	Técnica pictórica que utiliza contrastes intensos entre luces e sombras para crear volume, profundidade e dramatismo. É característica do estilo barroco, especialmente en artistas como Caravaggio ou Ribera.

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

VELÁZQUEZ. A FRAGUA DE VULCANO

ESTILO, ICONOGRAFÍA MITOLÓXICA, CLAROSCURO

Concepto

Definición segundo CIUG (PAU 2026)

Estilo

Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.

Iconografía mitolóxica

Estudo dos temas, personaxes e símbolos da mitoloxía clásica (grega e romana) representados na arte, como deuses, heroes, monstros ou escenas míticas, interpretados segundo fontes literarias e tradicións visuais.

Claroscuro

Técnica pictórica que utiliza contrastes intensos entre luces e sombras para crear volume, profundidade e dramatismo. É característica do estilo barroco, especialmente en artistas como Caravaggio ou Ribera.

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

VELÁZQUEZ. A RENDICIÓN DE BREDÁ

ESTILO, CADRO DE HISTORIA, PERSPECTIVA AÉREA

Concepto	Definición segundo CIUG (PAU 2026)
Estilo	Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.
Cadro de historia	Xénero pictórico que representa episodios históricos, relixiosos, mitolóxicos ou literarios con intención narrativa, moral ou exemplarizante. Adoita ter composición complexa, personaxes idealizados e escenografía teatral.
Perspectiva aérea	Técnica pictórica que crea sensación de profundidade mediante o uso de gradacións tonais e cromáticas, simulando o efecto da atmosfera sobre os obxectos afastados. Tamén chamada perspectiva atmosférica.

CONCEPTOS ARTÍSTICOS: O BARROCO

VELÁZQUEZ. AS MENINAS

ESTILO, RETRATO, CLAROSCURO, PERSPECTIVA AÉREA

Definición segundo CIUG (PAU 2026)

Concepto	
Estilo	Conxunto de características formais, técnicas e expresivas que permiten identificar unha obra ou grupo de obras artísticas, asociadas a unha época, autor, escola ou movemento.
Retrato	Representación artística dunha persoa, centrada na súa fisionomía, expresión e personalidade. Pode ter función conmemorativa, simbólica ou psicolóxica, e aparece en pintura, escultura ou fotografía.
Claroscuro	Técnica pictórica que utiliza contrastes intensos entre luces e sombras para crear volume, profundidade e dramatismo. É característica do estilo barroco, especialmente en artistas como Caravaggio ou Ribera.
Perspectiva aérea	Técnica pictórica que crea sensación de profundidade mediante gradacións tonais e cromáticas, simulando o efecto da atmosfera sobre os obxectos afastados. Tamén chamada perspectiva atmosférica.